

Handelingsgericht werken en de IB

Wat betekenen de uitgangspunten van HGW voor de IB?

Opzet workshop Lunteren, 2007:

- Interactieve theorieoverdracht
- Casus - oefening

Karen van Kooten & Noëlle Pameijer

Uitgangspunten van HGW

1. Onderwijsbehoeften kind centraal
2. Transactioneel referentiekader
3. Positieve benutten
4. Constructief samenwerken
5. Doelgericht werken
6. Systematisch en transparant werken

1. Onderwijsbehoeften

Wat heeft deze leerling nodig om doel te behalen, pedagogisch *en* didactisch?

- instructie nodig die ...
- opdrachten nodig die ...
- leeractiviteiten die ...
- feedback nodig die ...
- een leerkracht nodig die..
- groepsgenoten die ...

Wat is beste: extra hulp in groep, subgroep, IHP?

Voorbeeld

7 + 6 =	9 + 5 =
9 + 4 =	8 + 4 =
8 + 3 =	7 + 5 =
6 + 5 =	8 + 5 =
9 + 6 =	9 + 7 =
8 + 7 =	8 + 6 =

Kind kent sommen tot tien niet uit hoofd en is moeilijk te motiveren

Kind heeft elke dag 10 min. oefening nodig met groepsgenoten, zelf de vooruitgang bijhouden en ziet welke sommen het beheerst → meer plezier en zelfvertrouwen bij rekenen (De Lange, 2006).

Waarom onderwijsbehoeften?

Probleem/stoornis → doel & aanpak

Leraar doet ertoe: afstemming van aanpak op onderwijsbehoeften kind (Stevens, 2004)

Benutten:

- kennis/ervaring leraar, ouders, IB
- wat wel werkt uitbreiden

Hoe kom je eraan?

- Praten met andere professionals
- Vragen aan ouders en kind: wat werkt thuis; wat helpt; tips voor school?
- Zoeken in literatuur naar effectieve aanpak: dit type kind heeft aanpak nodig die ...
- Observeren: wanneer gaat het goed; wanneer lukt het wel; wat doet de leerkracht dan?
- Experimenteren: als leerkracht ... doet, dan

2. Transactioneel referentiekader

Dit kind in *deze* onderwijs-
en *deze* opvoedingssituatie

- Diagnostiek: risico- en protectieve factoren
- Wat heeft dit kind pedagogisch-didactisch nodig en wat is gewenste aanbod?
- Wat kan leraar hiervan bieden?
- Hoe kan IB goed aansluiten bij aanpak in groep?

3. Aandacht voor het positieve

Zoek naar *sterke kanten* van kind, ouders, leraar

- Wanneer gaat het wel goed?
- Positieve kenmerken:
 - verhoogt gevoel van competentie leerling, leraar, ouders
 - motivatie neemt toe
 - benutten in aanpak → haalbarer & effectiever

4. Samenwerking

Praten met leraar, kind en ouders
Transparantie en metacommunicatie

- Leraar = onderwijsprofessional
- Ouders = ervaringsdeskundigen
- Belangen kind staan centraal
- Leraar, ouders en kind mede-onderzoeker en betrokken bij voorstellen van de IB

Communiceren met ouders

1. Ouders zijn welkom op school
2. Zorgstructuur als kader voor communicatie
3. Kind gedraagt zich op school anders dan thuis
4. Benoem zorgen en positieve aspecten
5. Wees duidelijk over je bedoelingen als school (metacommunicatie)
6. Maak afspraken met ouders

Samen met kind plan maken

Nu kan ik al	Ik ga	Leraar helpt door	Ouders / vriendje helpen door ...	IB helpt door ...
Straks kan ik ...				

5. Doelgericht

- Wat is vraag leraar, ouders en kind?
- Wensen en verwachtingen?
- *Als we weten dat .., dan kunnen we ...*
- Weten om te adviseren en vakkundig en bruikbaar plan op te stellen
- Waar willen we naar toe: wat is ontwikkelingsperspectief?

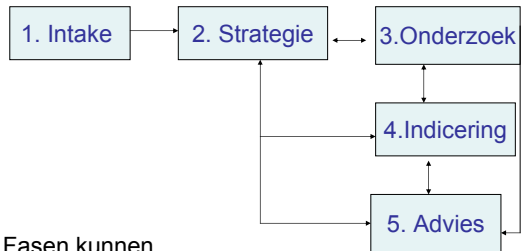
6. Systematiek

Stap voor stap & eigen checklists → voorkomen van 'fouten' in besluitvorming (Pameijer & Van Beukering, 2004)

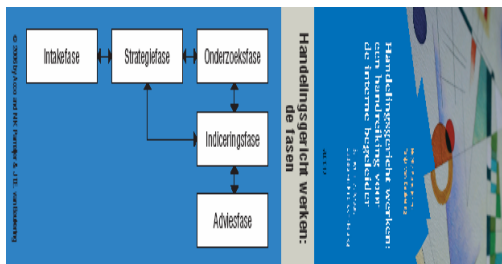
- Wat weten we al uit dossier, schoolwerk, gesprekken, observaties? Benutten!
- Wat moeten we nog meer weten, waarom?
- 'Evidence based' kennis (Onderwijsraad, 2006)

5 fasen van de HGW - cyclus

* Fasen kunnen overgeslagen worden!

Systematiek in 5 fasen

Noëlle Pameijer & Tanja van Beukering (2006).

Handelingsgericht werken: een handleiding voor de interne begeleider. Samen met leraar, ouders en kind aan de slag.

ISBN: 90 - 334 - 6246 - X
Leuven: Acco